

[Kurt Brauer.]

er nødt til på den ene side at kunne sikre sig, at soldaterne villigt, nøjagtigt og uden tøven efterkommer disse befalinger, medens man på den anden side, samtidig med at man altså kræver hurtighed og raphed i udførelsen af befalingen, forlanger, at den værnepligtige skal være i stand til at danne sig et skøn over, hvad konsekvenserne nu kan være. Senere hen kan man så sidde i ro og mag i et retslokale og afgøre, om den pågældende værnepligtige nu havde grund til at indse, at det var sandsynligt, at han hermed begik en forbrydelse. Man kan sidde bagefter i ro og mag og beslutte, at menig Olsen dér burde have indset, at der var tale om en forbrydelse, samtidig med at han ifølge en anden paragraf skal handle rapt og tjenstvilligt. Jeg synes, det er et interessant billede af, hvilke principper vi kommer til at tage op under udvalgsarbejdet.

Jeg tror, der er mange lignende sager. Det må der være. Det bliver der nødvendigvis, hvis militærpartierne skal have opfyldt deres drøm om at have det, man kalder et dansk forsvar i dag, for man kan ikke få de unge mennesker til at indse, at det er særlig begavet. I virkeligheden kunne vi have indskrænket os til at have én særlig regel, og det skulle være en regel om, at uddannelsen ene og alene skulle bestå i løbetræning, og at der var hård straf for ikke at deltage i denne løbetræning. Det, det nemlig kommer til at dreje sig om, hvis vi får den næste krig, bliver at movere den danske befolkning hen til et andet sted, som ikke er tilsluttet NATO, og det i et vist tempo. Hvis vi derfor kan gå ind for almindelig løbetræning for det danske folk, tror jeg vi har klaret de disciplinære problemer.

Adam Møller: Jeg vil gerne i tilslutning til de udtalelser, der kom fra mit partis ordfører, hr. Hans Toft, hvilke udtalelser jeg i det store og hele og i princippet kan tiltræde, tilføje et par bemærkninger, som jeg finder det rimeligt at komme med ved denne lejlig-

hed, da jeg nok er det medlem af tinget, der har mest praktisk erfaring på dette område. Jeg har i 34 år levet under den militære straffelov og den militære retsplejelov i alle grader, havde jeg nær sagt, fra rekrut og opefter, og jeg har haft lejlighed til både at skulle efterleve disse love og praktisere dem som foresat over for andet personel, herunder udøve en række af de beføjelser og bemyndigelser, som er nedlagt i loven.

For det første har jeg lidt et indtryk af, at man undertiden, når man taler om disse ting — det er heldigvis ikke kommet udpræget frem under denne behandling — mener, at denne lovgivning vender sig imod soldaterne. Det er ingenlunde tilfældet. En straffelov og en retsplejelov for det militære område er lige så nødvendig for dem, der lever på det militære område, hvad enten det er værnepligtige eller andre, som en retsplejelov og en straffelov er for den øvrige befolkning i landet. De giver en beskyttelse af et rimeligt arbejdsklima og en god samarbejds mulighed. De giver en beskyttelse for dem, der vil overholde de love, bestemmelser og gode samarbejdsforhold, som vi ønsker skal gælde på alle områder, også i det civile liv.

Når vi alligevel må have en særlig militær straffelov og militær retsplejelov, skyldes det de særlige forhold og krav, som kommer af hele det militære miljø. Jeg kan her blot nævne det, at loven bestemmer, at vi har tvungen værnepligt, og mens man ellers på andre arbejdspladser har folk, der selv har søgt og fået en stilling, har vi her at gøre med et personel, som er tvunget til at udføre tjeneste for staten, og som derfor undertiden kan være mindre motiveret for det, end man er, når man udfører civilt arbejde. Uanset dette må jeg dog sige, at mine erfaringer fra den militære arbejdsplads er, at der på denne landets største arbejdsplads i og for sig er et bedre arbejdsklima og et bedre samarbejde, end man har på de fleste andre arbejdspladser i dette land. Jeg vil slet ikke tale om de forhold, der råder i mili-